

Sygn. akt I C 633/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Przemysław Jagosz

Protokolant: st. sek. sąd. Edyta Smolińska-Kasza

po rozpoznaniu

na rozprawie w dniu 5 grudnia 2016 r. w O.

sprawy z powództwa **B. M. (1) i B. M. (2)**

przeciwko (...) **S.A. z siedzibą w G. Oddział w O.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w G. Oddział w O. na rzecz powodów:

– B. M. (1) i B. M. (2) kwotę 54.716 zł (pięćdziesiąt cztery tysiące siedemset szesnaście złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 26 kwietnia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty,

– B. M. (1) kwotę 8.930 zł (osiem tysięcy dziewięćset trzydzieści złotych) z odsetkami:

a/ ustawowymi od kwoty 5.284 zł (pięciu tysięcy dwustu osiemdziesięciu czterech złotych) od dnia 26 kwietnia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty,

b/ za opóźnienie od kwoty 3.646 zł (trzech tysięcy sześciuset czterdziestu sześciu złotych) od dnia 6 października 2016 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 6.644,08 zł (sześć tysięcy sześćset czterdzieści cztery złote osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Olsztynie) od pozwanego kwotę 3.816,63 zł (trzy tysiące osiemset szesnaście złotych sześćdziesiąt trzy grosze) i od powodów z roszczenia zasądzonego w pkt I kwotę 895,26 zł (osiemset dziewięćdziesiąt pięć złotych dwadzieścia sześć groszy) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 633/16

UZASADNIENIE

Powodowie B. M. (1) i B. M. (2) wnieśli o zasądzenie na ich rzecz od pozwanej (...) S.A. z siedzibą w G. kwoty 60.000 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 26 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty, mającej stanowić wynagrodzenie za bezumowne korzystanie przez pozwaną z nieruchomości powodów położonych w O. działek o nr

(...). w okresie od dnia 31 grudnia 2005 r. do dnia 29 października 2013 r. Jednocześnie domagali się zasądzenia na ich rzecz od pozwanej kosztów procesu, nadto kosztów zastępstwa procesowego według załączonego spisu.

Uzasadniając swoje żądanie wskazali, że w okresie objętym powództwem przez teren działek nr (...) przebiegała linia elektroenergetyczna średniego napięcia 15kV składająca się z przewodów o długości 158,80 m oraz posadowionych na działce nr (...) dwóch słupów energetycznych linii średniego napięcia, co skutkowało całkowitym wyłączeniem z użytkowania powierzchni 23 m², zaś w ograniczonym zakresie powierzchni 1279 m². Prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 28 czerwca 2012 r., (...), obciążono działki nr (...) na rzecz (...) S.A. w G. Oddział w O. służebnością przesyłu polegającą na prawie korzystania z posadowionej na nieruchomości sieci energetycznej średniego napięcia i urządzeń zgodnie z ich przeznaczeniem i jednocześnie zasądzone od w/w Spółki na rzecz B. M. (1) i B. M. (2) kwotę 102.153 zł tytułem jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie tej służebności. Z powyższego wynika, że przed 29 października 2013 r. – datą uprawomocnienia się wskazanego orzeczenia – pozwana korzystała z nieruchomości powodów bez tytułu prawnego. /k. 2-3/

Pozwana (...) S.A z siedzibą w G. Oddział w O. w odpowiedzi na pozew uznała roszczenie powodów co do zasady, kwestionując je wyłącznie w zakresie dochodzonej przez wymienionych wysokości wynagrodzenia ponad kwotę 23.835 zł i w tym zakresie wniosła o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu wskazała, że powodowie dla wyliczenia wynagrodzenia przyjęli stawki obowiązujące w 2013 r., co w związku z okolicznością, iż domagają się zapłaty za okres kilku lat wstecz, tj. od 2005 r., nie znajduje uzasadnienia. /k. 24-25/

W piśmie z dnia 16 marca 2016 r. pozwana podała dodatkowo, że nie kwestionuje powierzchni obszarów: ograniczonego w użytkowaniu oraz trwale wyłączzonego z użytkowania na wskazanych w pozwie działkach, które to obszary zostały ustalone na potrzeby sprawy (...). /k. 47/

Pismem z dnia 5 lipca 2016 r. powodowie rozszerzyli żądanie pozwu domagając się zapłaty od pozwanego kwoty w łącznej wysokości 78.679 zł wraz z odsetkami za opóźnienie od dodatkowo dochodzonej kwoty 18.679 zł od dnia 5 lipca 2016 r. do dnia zapłaty. Jednocześnie wniesli o zasądzenie na ich rzecz od pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wedle przedłożonego spisu lub norm przepisanych. /k. 118/

W piśmie z dnia 28 listopada 2016 r. powodowie wniesli nadto o dokonanie na podstawie art. 358¹ § 3 k.c. sądowej waloryzacji kwoty wynagrodzenia określonej w opinii biegłego z uwagi na istotną zmianę siły nabywczej pieniądza. /k. 226/

Pozwana podtrzymała dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowie B. M. (1) i B. M. (2) w okresie od dnia 31 grudnia 2005 r. do dnia 11 października 2012 r. byli współwłaścicielami, na zasadzie wspólności ustawowej małżeńskiej, nieruchomości gruntowych położonych w O. stanowiących:

- działkę gruntu nr (...) obręb ewidencyjny nr 7 o powierzchni 0,3034 ha, dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą KW Nr (...),

- działkę gruntu nr (...) obręb ewidencyjny nr 7 o powierzchni 0,7484 ha, dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą KW Nr (...).

Ponadto powodowie B. M. (1) i B. M. (2) w okresie od dnia 6 maja 2010 r. do dnia 11 października 2012 r. byli współwłaścicielami, na zasadzie wspólności ustawowej małżeńskiej, nieruchomości gruntowej położonej w O.

stanowiącej działkę gruntu nr (...) obręb ewidencyjny nr 7 o powierzchni 0,1927 ha, dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą KW Nr (...),

Od dnia 11 października 2012 r. do dnia 29 października 2013 r. właścicielką wskazanych trzech działek pozostawała wyłącznie B. M. (1).

Przedmiotowe nieruchomości są usytuowane w bezpośrednim sąsiedztwie na obrzeżach miasta O., stanowią jedną całość gospodarczą. Teren, na którym się znajdują jest uzbrojony dodatkowo w sieć elektroenergetyczną, wodociągową, kanalizacyjną, telekomunikacyjną i gazową.

Dla wskazanego terenu brak jest miejscowego planu zagospodarowania; zgodnie ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta O. należały do obszaru usług, przemysłu i składów oraz innej aktywności gospodarczej.

(dowód: bezsporne; odpisy ksiąg wieczystych k. 13-18, 80-103, 166-168; mapa sytuacyjno – wysokościowa k. 7, 164-165; wypis z rejestru gruntów k. 8; wypis z aktu notarialnego k. 9-11)

Przez teren nieruchomości obejmującej działki gruntu nr (...) przebiegała w okresie od 1 grudnia 2005 r. do dnia 11 października 2012 r. linia elektroenergetyczna średniego napięcia 15 kV składająca się:

- na działkach nr (...) z trzech przewodów o długości łącznej 158,80 m;
- na działce nr (...) z dwóch słupów energetycznych linii średniego napięcia – jednego słupa betonowego pojedynczego, drugiego słupa betonowego dwuramiennego.

Szerokość strefy ochronnej napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia o dwumetrowym rozstawie skrajnych przewodów wynosi 8,2 m. Powierzchnia strefy ochronnej wynosi łącznie 1302 m².

Ponadto przez teren nieruchomości obejmującej działkę gruntu nr (...) przebiegała linia napowietrzna elektroenergetyczna niskiego napięcia 0,4 kV w postaci jednego przewodu izolowanego o długości 88 m podtrzymywana przez dwa pojedyncze słupy energetyczne.

Sieci energetyczne średniego napięcia 15 kV oraz niskiego napięcia 0,4 kV w granicach działki nr (...) przecinają się dodatkowo z siecią energetyczną wysokiego napięcia 220 kV będącą własnością (...) S.A. w W. oraz sieciami kanalizacji sanitarnej i kanalizacji deszczowej.

Obszar gruntu trwale wyłączony spod użytkowania wynosi w odniesieniu do działki gruntu nr (...) m⁽²⁾, zaś obszar gruntu ograniczonego korzystania wynosi w odniesieniu do działek gruntu: nr(...)- 369 m⁽²⁾, nr(...)- 1011 m⁽²⁾, nr(...)- 64 m⁽²⁾.

Według opinii biegłego rzeczoznawcy należność z tytułu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości powodów w obszarze trwale wyłączonym z użytkowania działki gruntu nr (...), tj. za 33 m², za okres od dnia 31 grudnia 2005 r. do dnia 11 października 2012 r. (data ustania wspólności majątkowej małżeńskiej), mogłaby wynosić łącznie 3.033 zł (k. 74).

Należność z tytułu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości powodów w obszarze ograniczonego użytkowania działek gruntu nr (...), tj. za 1380 m², za okres od 31 grudnia 2005 r. do 5 maja 2010 r., przy uwzględnieniu współczynnika współkorzystania k = 0,5%, mogłaby wynosić do 38.124 zł (k. 75).

Należność z tytułu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości powodów w obszarze ograniczonego użytkowania działek gruntu nr (...), tj. za 1444 m², za okres od 6 maja 2010 r. do 11 października 2012 r., przy uwzględnieniu współczynnika współkorzystania k = 0,5%, mogłaby wynosić łącznie do 26.480 zł (k. 76).

Należność z tytułu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości B. M. (1) w obszarze trwale wyłączonym z użytkowania działki gruntu nr (...), tj. za 33 m², za okres od 12 października 2012 r. do dnia 29 października 2013 r., wynosiłaby 482 zł (k. 77).

Należność z tytułu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości B. M. (1) w obszarze ograniczonego użytkowania działek gruntu nr (...), tj. za 1444 m², za okres od 12 października 2012 r. do dnia 29 października 2013 r., przy uwzględnieniu współczynnika współkorzystania $k = 0,5\%$, mogłaby wynosić do 10.560 zł (k. 77)

(dowód: opinia główna i uzupełniające sporządzone w postępowaniu (...). 67-111, 149-154, 293-332; główna opinia wraz z załącznikami oraz uzupełniające J. K. k. 60-107; 150-152; 206- 208)

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia (...) (...), zmienionym postanowieniem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia (...), sygn. akt (...), wymienione działki obciążono służebnością przesyłu na rzecz pozwanej, polegającą na prawie korzystania z posadowionej na nieruchomości sieci energetycznej średniego napięcia i urządzeń zgodnie z ich przeznaczeniem i jednocześnie zasądzone od w/w Spółki na rzecz B. M. (1) i B. M. (2) kwotę 102.153 zł tytułem jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie tej służebności.

(dowód: z akt(...): postanowienie SR w Olsztynie z dnia (...) k. 188-189, postanowienie SO w Olsztynie z dnia (...) wraz z uzasadnieniem, (...)k. 475,492-519)

Pismem z dnia 16 kwietnia 2014 r. powodowie wezwali pozwaną spółkę do zapłaty w terminie 7 dni kwoty 70.000 złotych stanowiącej wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości w okresie od 1 grudnia 2003 r. do 1 grudnia 2013 r. wraz z odsetkami od dnia doręczenia wezwania do dnia zapłaty.

(dowód: wezwanie do zapłaty k. 6)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie co do zasady, aczkolwiek nie w takiej wysokości, jakiej domagała się tego strona powodowa.

Na wstępie rozważań podkreślić należy, że przy ocenie zgłoszonego roszczenia o zapłatę wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności przesyłu należało mieć na uwadze fakt, że między stronami niniejszego procesu toczyło się przed Sądem Rejonowym w Olsztynie postępowanie o sygn. (...), w ramach którego wydane zostało w dniu 29 października 2013 r. prawomocne postanowienie o obciążeniu działek stanowiących własność powodów nr(...)w O., za jednorazowym wynagrodzeniem, na rzecz (...) S.A. w G. Oddział w O., służebnością przesyłu polegającą na prawie korzystania z posadowionej na w/w działkach sieci energetycznej średniego napięcia i urządzeń zgodnie z ich przeznaczeniem o przebiegu jak na szkicu z k. 330 akt(...) stanowiącego integralną część orzeczenia.

Mając powyższe na uwadze, przy jednoczesnym uwzględnieniu stanowiska strony pozwanej nie kwestionującej roszczenia powodów co do istoty – czego dowodzi treść odpowiedzi na pozew oraz pisma z dnia 16 marca 2016 r. - stwierdzić należy, iż w sprawie znajduje zastosowanie reguła art. 365 § 1 k.p.c. Powołany przepis przewiduje bowiem, że sądy i organy państwowe muszą uwzględniać w toku orzekania nie tylko istnienie, ale także treść prawomocnego orzeczenia sądu zapadłego w innej sprawie. Związanie dotyczy przy tym zarówno sentencji wyroku, jak i motywów w granicach, które stanowią konieczne uzupełnienie rozstrzygnięcia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2012r., sygn. akt III PK 53/11, OSNP 2013/1-2/11).

W sprawie bezsporny pozostaje zatem fakt posadowienia na nieruchomości powodów obejmującej działki gruntu nr (...) w O. linii elektroenergetycznych wchodzących w skład przedsiębiorstwa pozwanej: średniego napięcia 15 kV składającej się na działkach nr (...) z trzech przewodów o długości łącznej 158,80 m oraz na działce nr (...) z dwóch słupów energetycznych linii średniego napięcia, jak też linii niskiego napięcia 0,4 kV w postaci jednego przewodu

izolowanego o długości 88 m znajdującego się na działce nr (...). Co więcej, w świetle wniosków opinii z zakresu szacowania nieruchomości sporządzonych na potrzeby niniejszego postępowania oraz postępowania(...), nie budzi wątpliwości ustalony obszar gruntu trwale wyłączony – w związku z posadowieniem w/w linii energetycznych - spod użytkowania wynoszący w odniesieniu do działki nr (...) - łącznie 33 m⁽²⁾, jak też obszar gruntu ograniczonego korzystania wynoszący w odniesieniu do działek: nr (...) m⁽²⁾, (...)– 1011 m⁽²⁾, (...)– 64 m⁽²⁾. Podkreślić wypada, że wobec braku zmian w stanie faktycznym od czasu orzekania w sprawie (...), nie było – wbrew odmiennemu zapatrywaniu strony pozwanej kwestionującej w tym zakresie ekspertyzy - podstaw do odmiennego, niż to miało miejsce uprzednio określenia powierzchni obszarów, które na skutek posadowienia urządzeń elektroenergetycznych zostały trwale, bądź w ograniczonym stopniu, wyłączone spod użytkowania. Powierzchnia zajęta przez urządzenia elektroenergetyczne została wszak w obu przypadkach określona w oparciu o tożsame fakty i Sąd rozpoznający niniejszą sprawę nie widział podstaw do kwestionowania stanowiska biegłego. Dopóki więc wskazane powierzchnie nie ulegną zmianie (np. na skutek wybudowania na w/w gruntach nowych urządzeń lub linii elektroenergetycznych, bądź usunięcia z ich terenu poszczególnych elementów sieci elektroenergetycznej), dopóty brak jest podstaw do czynienia odmiennych ustaleń w tym zakresie. Oceny tej nie niweczy przy tym zapatrywanie, że przedmiot niniejszej sprawy dotyczy korzystania przez pozwaną z nieruchomości powodów bez tytułu prawnego, zaś w sprawie(...)rozstrzygano kwestię ustanowienia służebności przesyłu. W obu przypadkach przedmiot badań biegłego był tożsamy (k. 151) i potwierdzał duży zakres wyłączenia nieruchomości z korzystania na skutek posadowienia na niej linii elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia wraz z urządzeniami niezbędnymi do ich obsługi.

Strony, będąc zgodne co do samego faktu przysługiwania powodom za okres poprzedzający wydanie prawomocnego postanowienia w sprawie(...), tj. od 31 grudnia 2005 r. do dnia 29 października 2013 r., wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania przez pozwaną z nieruchomości gruntowych położonych w O. stanowiących działki gruntów: nr (...), pozostawały w sporze odnośnie jego wysokości.

Dopuszczone na tę okoliczność w sprawie ekspertyzy z zakresu szacowania nieruchomości – główna oraz uzupełniająca - zasługiwały zasadniczo na uwzględnienie. W ocenie Sądu nie budzi wątpliwości, że biegły J. K. wyliczył stawki wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości w odniesieniu do poszczególnych działek gruntu, przy uwzględnieniu ich przeznaczenia oraz możliwości wykorzystania, a także okresu, w którym bezumowne korzystanie miało miejsce w odniesieniu do każdego z powodów. Ekspert wziął przy tym pod uwagę, że działka nr (...) została nabyta przez powodów dopiero 6 maja 2010 r., a zatem od tej daty wyliczał należne im wynagrodzenie, jak też okoliczność, że w okresie od 11 października 2012 r. do dnia 29 października 2013 r. wyłączną właścicielką wskazanych trzech działek pozostawała B. M. (1). Biegły odpowiedział zatem na wszystkie istotne z punktu widzenia zapadłego rozstrzygnięcia pytania, w wyniku czego przedstawione przez niego konkluzje mogły stanowić podstawę czynienia wiążących ustaleń faktycznych jako jasne, spójne i niesprzeczne.

W związku z tym nie było podstaw do uwzględnienia wniosku strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu szacowania nieruchomości.

Biegły wytłumaczył mechanizm obliczania należności obejmującej wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości, odwołując się do wskaźnika „u”, który określa relację stawki czynszu dzierżawy do wartości rynkowej prawa własności gruntu. Wyjaśnił, że wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości powinno być określone na podstawie czynszów dzierżawnych gruntów przeznaczonych pod strefy ochronne sieci energetycznej, a w przypadku braku notowań takich czynszów, w sposób pośredni jako suma ułamkowych wartości gruntów w strefie ochronnej, określonych na podstawie wartości gruntu nieobciążonego. Zaznaczył, że analiza rynku lokalnego w omawianej sprawie nie pozwoliła na określenie stawek czynszu dzierżawnego w spornym okresie. Wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z gruntu za okres objęty żądaniem pozwu zostało zatem ustalone w oparciu o analizę cen transakcyjnych niezabudowanych nieruchomości inwestycyjnych w O. w poszczególnych latach okresu 2005-2013, w strefie terenów usługowych, przemysłowych i składów. Na tej podstawie biegły przyjął współczynnik o, (...).

Na tym tle nie znajdują uzasadnienia zarzuty strony pozwanej odnośnie przyjęcia przez biegłego do analizy obiektów porównawczych nie przystających do realiów niniejszej sprawy. Wytypowane przez biegłego nieruchomości

znajdowały się wszak w podobnej lokalizacji względem centrum miasta i w tożsamej, co nieruchomości powodów, strefie terenów usługowych, przemysłowych i składów (k. 73). Nadto ich poziom cenowy w okresie poddanym analizie był zbliżony i posłużył biegłemu do wyliczenia średniej ceny czynszu dzierżawnego za 1 m² w poszczególnych latach, tj.: 114zł/1m² w 2005 r., 121 zł/1m² w 2006 r., 186 zł/1m² w 2007 r., 192 zł/1m² w 2008 r., 187 zł/1m² w 2009 r., 191 zł/1m² w 2010 r., 224 zł/1m² w 2011 r., 192 zł/1m² w 2012 r. i 189 zł/1m² w 2013 r.

Wskazując możliwe wynagrodzenie za korzystanie z nieruchomości w strefie ograniczonego użytkowania biegły uznał, że przy jego obliczaniu współczynnik współkorzystania z nieruchomości (określony jako zmienna „k” i wyznaczający w pewnym sensie stopień ograniczeń w korzystaniu z tej części nieruchomości przez powodów) powinien wynosić 0,5, za czym miał przemawiać przebieg linii energetycznej średniego napięcia przez środek nieruchomości. Biegły wyjaśnił również, że ten parametr w przypadkach podobnych kształtuje się w granicach 0,4-0,6 (k. 152).

Nie ulega wątpliwości, że dla ustalenia wysokości tego współczynnika trzeba mieć na względzie stopień zakłócenia możliwości korzystania z nieruchomości w stosunku do korzystania z nieruchomości nieobciążonej urządzeniem elektroenergetycznym. Nie budzi przy tym wątpliwości, że posadowienie urządzeń elektroenergetycznych stanowiło przejaw ograniczenia korzystania z nieruchomości we wskazanym w pozwie okresie. Tym niemniej trzeba mieć na względzie, że słupy i elementy sieci nie przeszkadzały powodom w korzystaniu z całej powierzchni nieruchomości, a jedynie z jej części. Całkowite wyłączenie dotyczyło tylko gruntu bezpośrednio pod urządzeniami, co zostało prawidłowo uwzględnione przez biegłego i skutkowało w tym obszarze przyjęciem współczynnika $k = 1$ (k. 74 i 77). W pozostałym zakresie powodowie nie zostali pozbawieni fizycznego władztwa nad nieruchomościami, lecz doznawali ograniczeń co do możliwości zagospodarowania określonego pasa gruntów przyległych do sieci i znajdujących się pod nią. Ponadto zmuszeni byli znosić fakt istnienia urządzeń pozwanej na swoich gruntach i tolerować obecność pracowników pozwanej spółki, którzy od czasu do czasu przeprowadzali prace konserwacyjne, czy naprawcze, urządzeń elektroenergetycznych. Oznacza to, że ingerencji w ich prawo własności nie można potraktować jako znacznej, czy też wysoce uciążliwej, co potwierdzają ich wyjaśnienia złożone na rozprawie poprzedzającej wydanie wyroku. Dodać trzeba, że przez nieruchomości powodów w okresie wskazanym w pozwie przebiegały (i nadal przebiegają) również inne sieci: energetyczna wysokiego napięcia, kanalizacji sanitarnej i deszczowej, a także telekomunikacyjna i gazowa, które również niewątpliwie wpływa na możliwość z jej korzystania przez powodów. Nie powinno też umknąć, że nabywając nieruchomości, na których istniała już sieć pozwanej, powodowie mogli byli liczyć się z wynikającymi stąd ograniczeniami. Z tych wszystkich względów, w ocenie Sądu dla określenia należnego im wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości w odniesieniu do obszaru ograniczonego użytkowania zasadnym byłoby przyjęcie współczynnika współkorzystania na najniższym wskazanym przez biegłego poziomie, tj. $k = 0,4$ (zamiast przyjętego w opinii $k = 0,5$).

Przy zastosowaniu takiego współczynnika i stosownej korekcie rachunkowej obliczeń poczynionych przez biegłego należność z tytułu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości powodów w okresie, w którym oboje byli jej współwłaścicielami, kształtuje się następująco:

- w obszarze trwale wyłączonym z użytkowania działki gruntu nr (...), tj. za 33 m², za okres od dnia 31 grudnia 2005 r. do dnia 11 października 2012 r. (data ustania wspólności majątkowej małżeńskiej) – pozostaje bez zmian w wysokości łącznej **3.033** zł.

- w odniesieniu do działek gruntu nr (...) w obszarze ograniczonego użytkowania, tj. za 1380 m², za okres od 31 grudnia 2005 r. do 5 maja 2010 r. – przy przyjęciu $k = 0,4$ wynosiłaby kwotę **30.499** zł.

- w obszarze ograniczonego użytkowania działek gruntu nr (...), tj. za 1444 m², za okres od 6 maja 2010 r. do 11 października 2012 r. - przy przyjęciu $k = 0,4$ wynosiłaby kwotę **21.184** zł.

Analogicznie korygując obliczenia biegłego w odniesieniu do okresu od daty, w której wyłączną właścicielką nieruchomości stała się B. M. (1), do daty prawomocnego ustanowienia służebności przesyłu, tj. za okres od 12

października 2012 r. do dnia 29 października 2013 r., należne jej wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości kształtowałyby się w następujących wysokościach:

- w obszarze trwale wyłączonym z użytkowania działki gruntu nr (...), tj. za 33 m² – pozostałaby bez zmian w stosunku do kwoty **482** zł wyliczonej w opinii biegłego.

- w obszarze ograniczonego użytkowania działek gruntu nr (...), tj. za 1444 m² – przy przyjęciu k = 0,4 wynosiłoby kwotę **8.448** zł.

Podsumowując powyższe rozważania, Sąd uznał, że żądanie zapłaty na rzecz obojga powodów jest zasadne co do kwoty 54.716 zł, stanowiącej sumę wynagrodzenia za okres kiedy byli współwłaścicielami nieruchomości, a nadto do kwoty 8.930 zł na rzecz B. M. (1), jako kwoty stanowiącej sumę wynagrodzenia za okres, kiedy była wyłączną właścicielką nieruchomości. Z tych przyczyn, na podstawie art. 224 § 2 k.c. w zw. z art. 225 k.c. i art. 230 k.c., orzeczono jak w pkt I wyroku.

W pozostałym zakresie powództwo oddalono jako pozbawione usprawiedliwionych podstaw (punkt II wyroku).

Na uwzględnienie nie zasługiwało przy tym zgłoszone przez stronę powodową żądanie dokonania na podstawie art. 358¹ p.3 k.c. sądowej waloryzacji kwoty wynagrodzenia określonej w opinii biegłego z uwagi na istotną zmianę siły nabywczej pieniądza. Nie negując, że ocena przesłanek waloryzacji pozostawiona jest sędziowskiemu uznaniu, wskazać wypada, że to na stronie reprezentowanej przez profesjonalnego pełnomocnika ciąży obowiązek wykazania, czy faktycznie zaistniały podstawy do wystąpienia z takim żądaniem. W przedmiotowej sprawie zaś powód ograniczył się wyłącznie do podniesienia zarzutu bez sprecyzowania swego stanowiska co do rzekomej zmiany siły nabywczej pieniądza i istotności takiej zmiany, zwłaszcza w kontekście powszechnie znanego faktu utrzymującej się w ostatnim czasie deflacji. Z tego też względu w ocenie Sądu roszczenie w tym zakresie uznać wypada za nieudowodnione.

O odsetkach rozstrzygnięto na podstawie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c., zasądzając ustawowe od kwot orzeczonych na rzecz obojga powodów: 54.716 zł i na rzecz B. M. (1): 5.284 zł od dnia 26 kwietnia 2014 r., (czyli upływu terminu 7 dni od dnia wezwania pozwanej do spełnienia świadczenia, k. 12) do dnia 31 grudnia 2015 r., jak też za opóźnienie od wskazanych kwot od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty. Ponadto od kwoty 3.646 zł zasądzonej na rzecz B. M. (1) orzeczono odsetki za opóźnienie od dnia 6 października 2016 r. do dnia zapłaty. Za takim określeniem terminu przemawiała okoliczność, że strona powodowa nie przedstawiła dowodu doręczenia pozwanej pisma z dnia 5 lipca 2016 r., zawierającego rozszerzenie pozwu ponad kwotę 60.000 zł i nie zakreślała pozwanemu terminu do zapłaty tej części roszczenia. Należało zatem przyjąć, że pozwana miała faktyczną możliwość ustosunkowania się do roszczenia w omawianym zakresie i jego spełnienia najpóźniej do rozprawy w dniu 6 października 2016 r. (punkt I wyroku).

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. (punkt III wyroku), dokonując ich rozdzielenia stosownie do wyniku procesu, w którym uwzględniono roszczenie powodów w 81%. W związku z tym od pozwanej na ich rzecz zasądzono różnicę między kwotą stanowiącą 81% kosztów powodów (obejmujących opłaty od pozwu i rozszerzenia powództwa, zaliczkę oraz wynagrodzenie pełnomocnika z opłatą za pełnomocnictwo) i kwotą stanowiącą 19% kosztów pozwanego (obejmujących wynagrodzenie pełnomocnika z opłatą za pełnomocnictwo). Przy określaniu wynagrodzenia pełnomocników przyjęto stawki minimalne, uwzględniając nieskomplikowany charakter faktyczny i prawny sprawy, w której spór ograniczał się do wysokości roszczenia uznanego co do zasady.

O brakującej zaliczce na wynagrodzenie biegłego, które wypłacono tymczasowo ze Skarbu Państwa, orzeczono na podstawie art. 113 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, a brakującą kwotę rozdzielono stosownie do wyniku sprawy (punkt IV wyroku).